Petr Schnur: Česká debata o Izraeli je typická nekritická solidarita a paušální, indiferentní myšlení postavené na kvazimorálce

- CZ24 News | 7. června 2020

ČESKO: Petr Schnur píše o tom, že pro dnešní českou debatu o Izraeli je typická nekritická solidarita a paušální, indiferentní myšlení postavené na kvazimorálce.

Nedávná „výměna názorů“ ohledně plánovaného začlenění palestinských území do Státu Izrael opět odhalila jeden z tradičních deficitů české zahraniční politiky: mezinárodní diplomacie je něco zcela jiného než fandění fotbalovému klubu. Kromě jiného to znamená, že demokratická diskuze o ní nespadá do rubriky „zrada“. Neuškodí připomenout: před třiceti léty jsme volali po konci konformity jedné linie a požadovali pluralitu. Nyní ji máme a výsledek je ten, že vlivná část politického spektra namísto věcné debaty sepisuje odsuzující prohlášení, požaduje odvolání ne-li postih „pomýlených“ a na zeď maluje apokalypsu „spojeneckých vztahů“. A jako by nestačilo, že kamarád, v tomto případě Izrael, bez ohledu na to jak a co činí prostě a jednoduše „dobře činí“, vyjádřili kritici kritiků obavy, abychom nerozhněvali transatlantické Number One.

Ponechme stranou rovněž tradiční nešvar naší politické (ne)kultury, jejíž interpretace spojenectví mezi státy často nabývá podoby lenních vztahů feudální společnosti. Důsledky tohoto myšlení nás v různých variantách pronásledují de facto od založení Československa až po dnešní dny, nicméně celá izraelsko-palestinská kauza v sobě skrývá ještě jiný, vnější aspekt problému než jen zrcadlo strážcům politických dogmat. Věta o otazníku nad osudem izraelské demokracie v prohlášení ministrů, současného Petříčka a bývalých Zaorálka a Schwarzenberga, ho přinejmenším „nakusuje“. Jde totiž o to, které spektrum politiky toho či onoho státu, té či oné organizace nekritickou „solidaritou“ posílí: demokratické, založené na principu práva, konsensu a vyrovnání, nebo tu autoritativní jednající podle pravidla „urvi co můžeš“.

Tento zásadní mravně-politický imperativ zůstal totiž zcela mimo pozornost obdivovatelů i kritiků Havlovy „omluvy“ sudetským Němcům, která vytvořila neblahý precedens morálního i historického relativismu specificky české, nikoliv slovenské polistopadové politiky. Nejen že nedošlo k satisfakci a uctění památky těch československých Němců antifašistů, kteří bojovali v řadách našich zahraničních jednotek. Paušální, Masaryk by řekl „indiferentní“ omluva všem „vyhnaným sudetským Němcům“ otočila totiž nejen z československého a evropského hlediska dějiny naruby, ona podrazila i všechny ty německé demokraty, kteří po roce 1945 za nesmírně těžkých podmínek usilovali o hlubokou a především upřímnou reflexi nejen druhé světové války jako celku, ale i systematicky zamlčovaného *Drang nach Osten* a role německých menšin v něm. Havel tím morálně legitimoval a politicky posílil ty struktury uvnitř landsmanšaftu i mimo něj, které fakticky setrvávaly na pozici národa definovaného heslem „Blut und Boden“.

Tato exkurze do nedávné minulosti s aktuálním přesahem je nutná k porozumění neblahé tradice paušálního, indiferentního myšlení, které se navíc skrývá za kvazi mravním imperativem.

Tak jako Havel a jeho příznivci ignorovali širší souvislosti „omluvy“ a její decentní účinek na německou vnitřní i zahraniční politiku, tak i kritici Petříčka, Zaorálka a Schwarzenberga zcela ignorují fakt, že právě v Izraeli existují lidé obávající se další militarizace společnosti. A je jen logické, že začlenění Palestinců do izraelského státu by znamenalo dvojí: buď přestane být židovský, nebo bude mít občany dvojí kategorie. Obojí bude znamenat další polarizaci společnosti s nárůstem

kontrolních a represívních mechanismů. A to nemluvíme o hrubém plivnutí na mezinárodní právo. Kdo si toto odmítá uvědomit, klame nejen okolí, ale i sám sebe.

Příznačné je, že starost o osud právního a demokratického státu mají právě v Izraeli i ti, kteří byli členové bezpečnostních struktur státu a kteří vědí, o čem je řeč a o co jde. V knize i filmu *The Gatekeepers* popisuje šest bývalých šéfů vnitrostátní tajné služby Šin-Bet bludný kruh násilí, včetně ilegálních metod výslechů i fyzické likvidace, o jehož prolomení usiloval Jitzchak Rabin. Že se jedná o izraelské patrioty nelze pochybovat, ale právě tato pozice je nutí vyslovit nahlas varovné memento. Za všechny by se dal citovat Karmi Dilon, šéf Šin-Betu v letech 1994–1996: „Od smrti Rabina vypadá budoucnost Izraele temně, temně, temně…“

Ti, kteří dělají, jako by bylo vše v nejlepším pořádku, nejen zkreslují realitu a podporují nespravedlnost, ale zrazují právě ty, kteří se snaží o nápravu věcí.